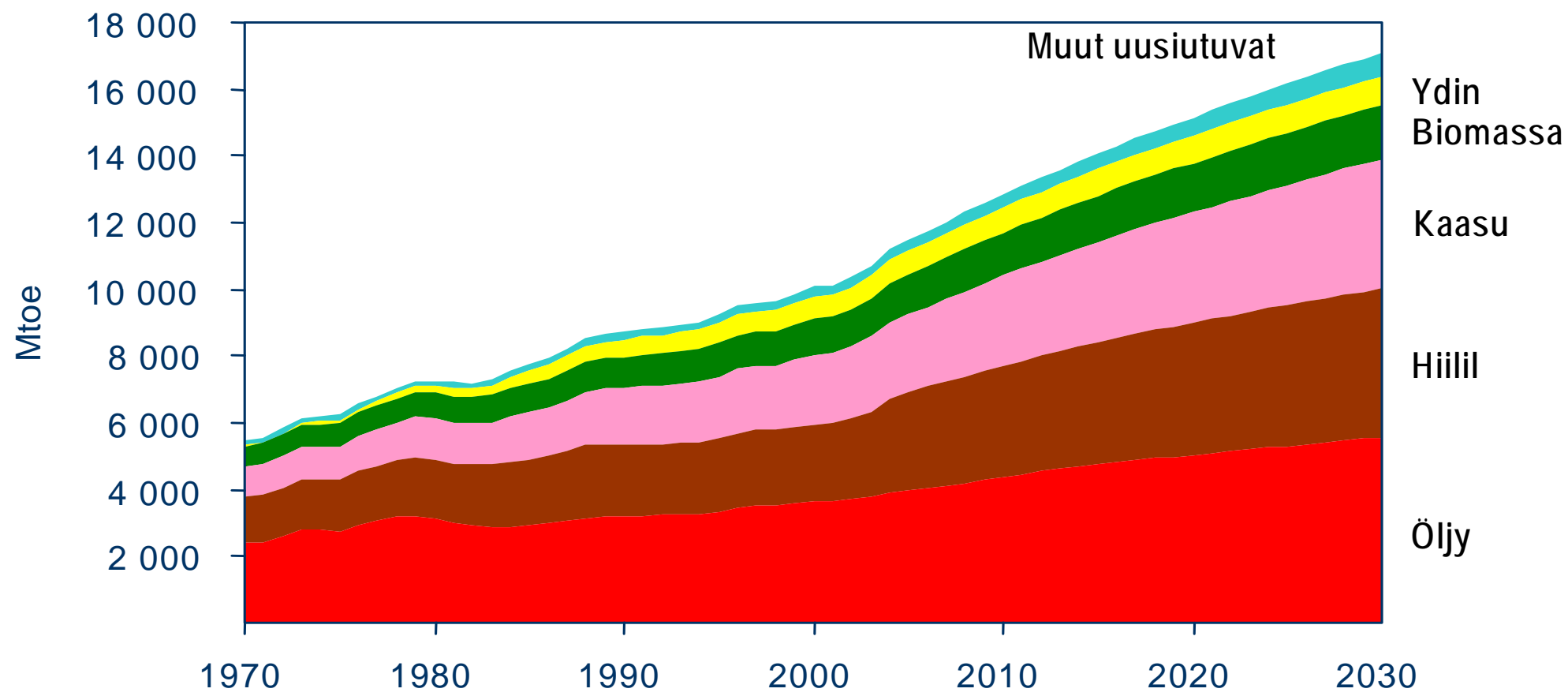

Kotimaisen energiantuotannon varmistaminen – reunaehdot ja käytettävissä olevat vaihtoehdot ja niiden potentiaalit

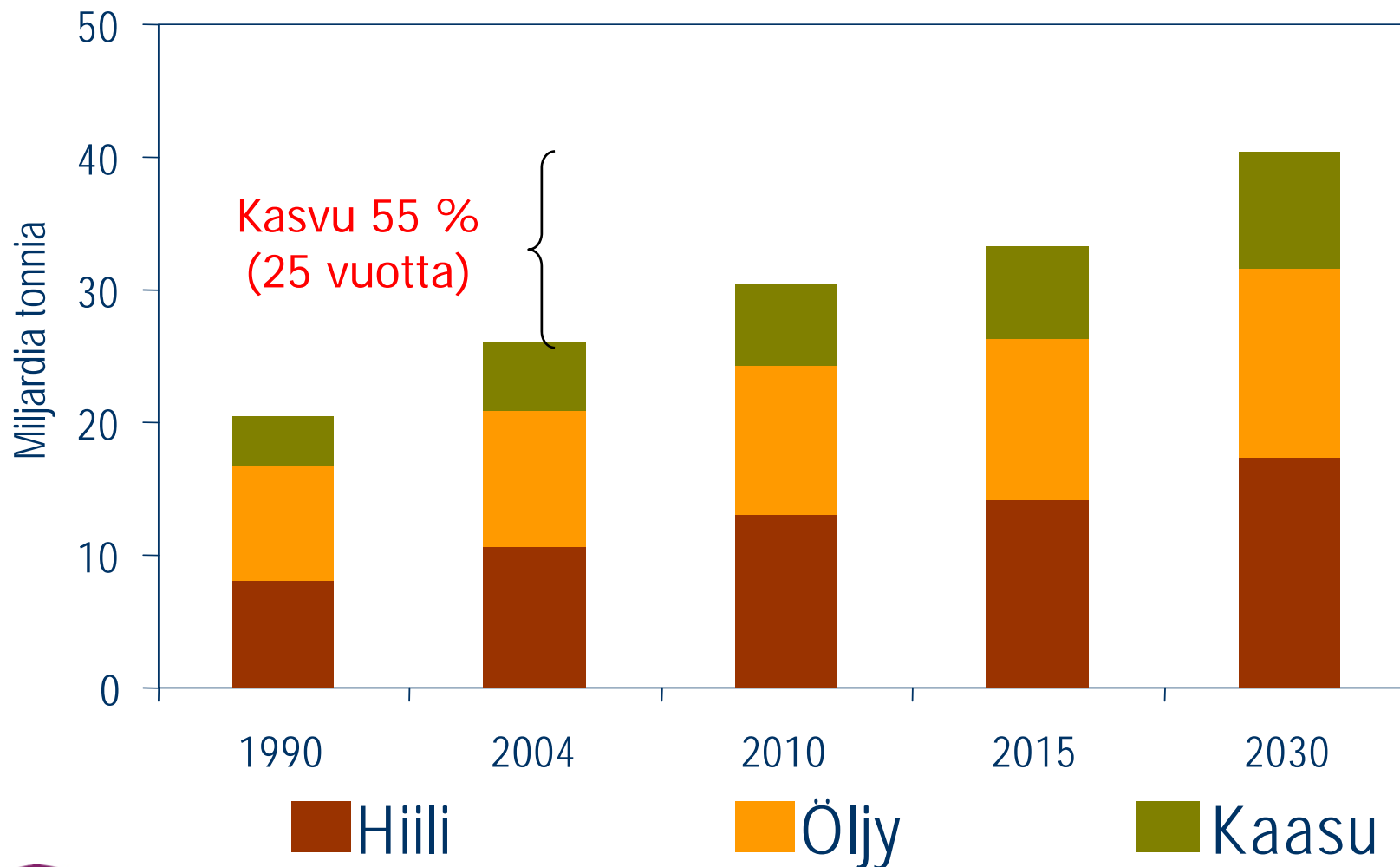
Jukka Leskelä
Energieateollisuus ry
Maakaasuyhdistyksen kevätkokous
Tampere, 24.4.2008

Maailman energiankäytön ja -tuotannon kasvunäkymät maailmassa

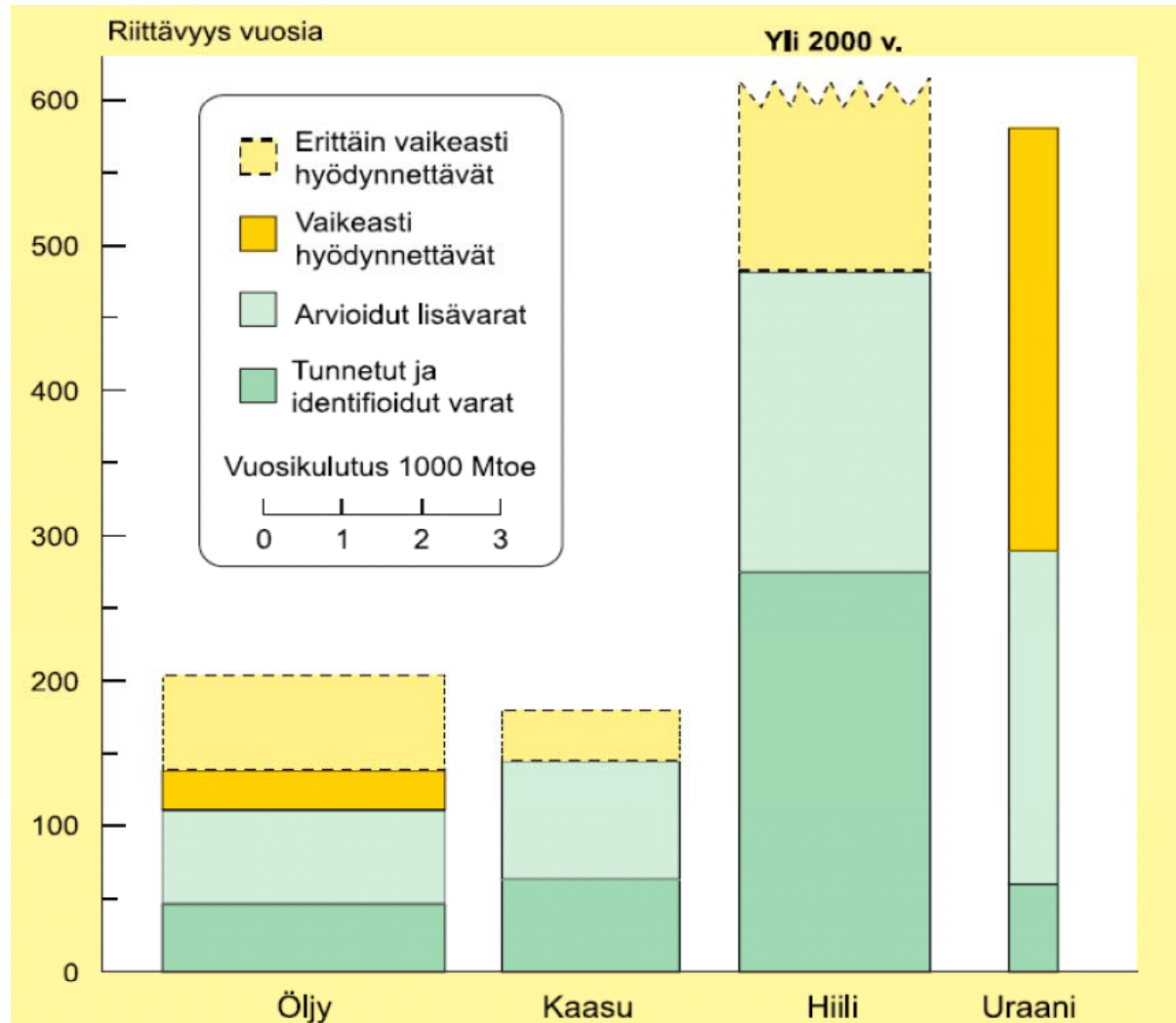

Lähde: IEA World Energy Outlook 2006, perusskenaario

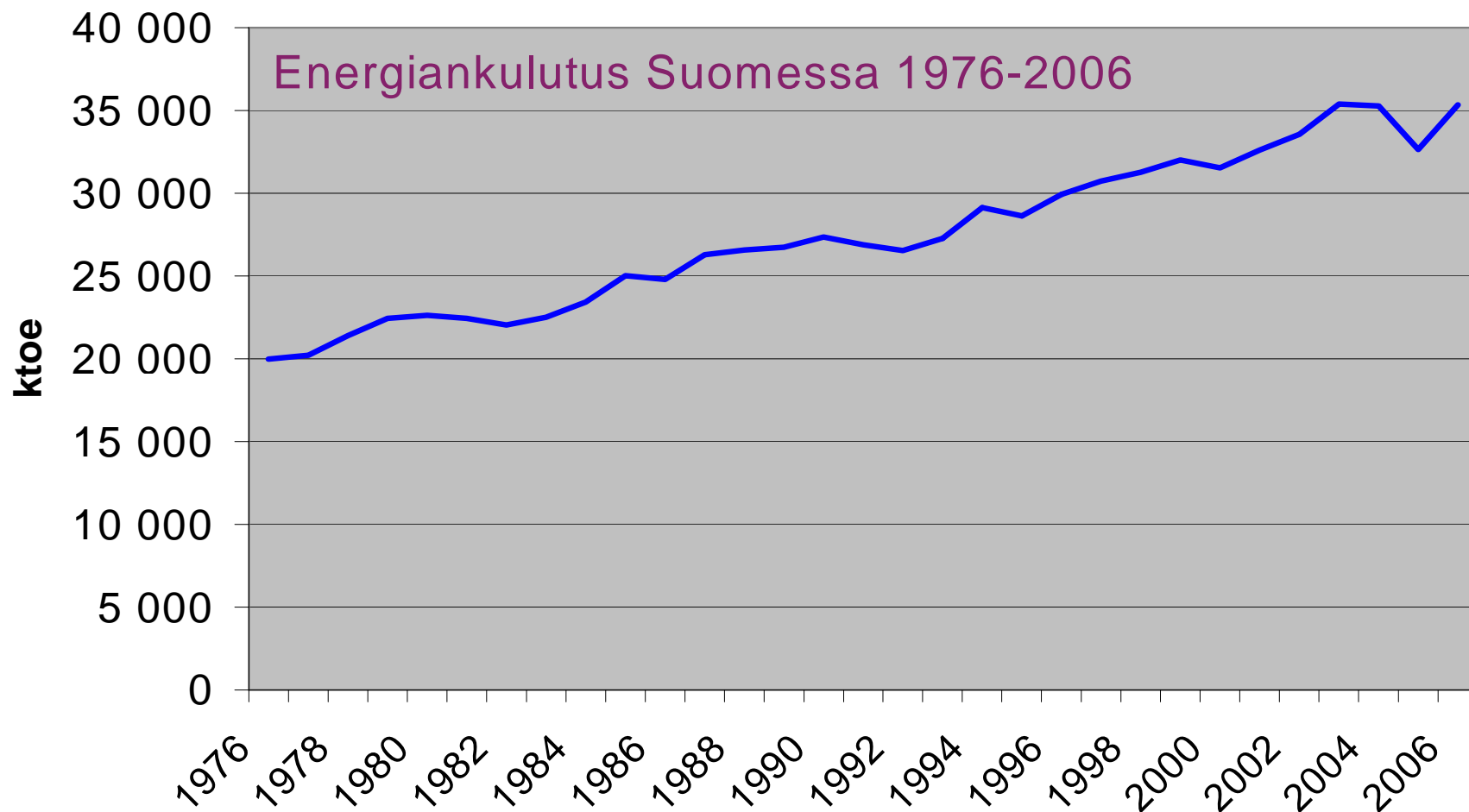
Energiankäytön CO₂ päästöjen kasvunäkymät maailmassa

Käytetyimpien polttoaineiden jäljellä olevat varat nykykäytöllä

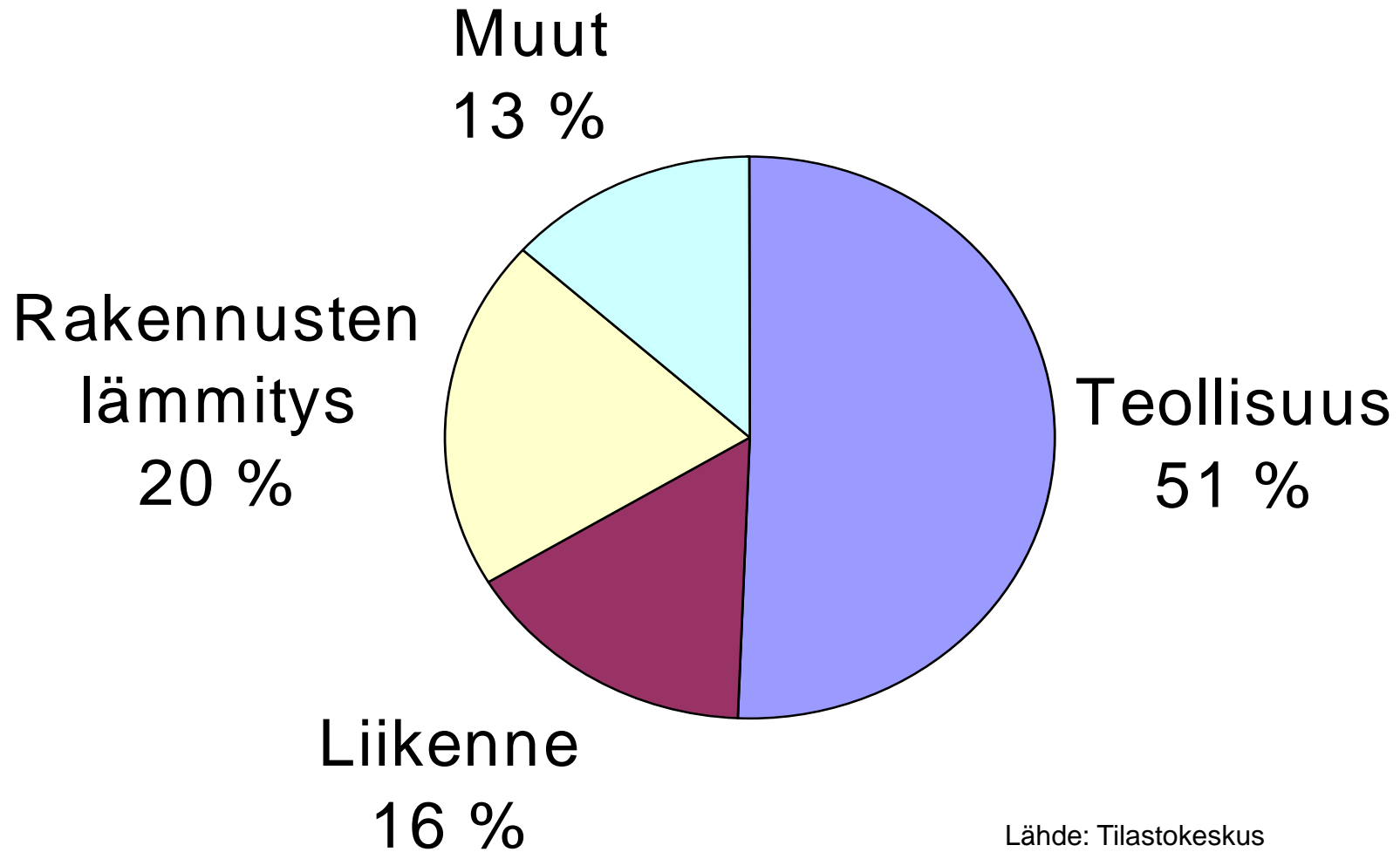

Energian kokonaiskulutus kasvaa vakaasti myös Suomessa

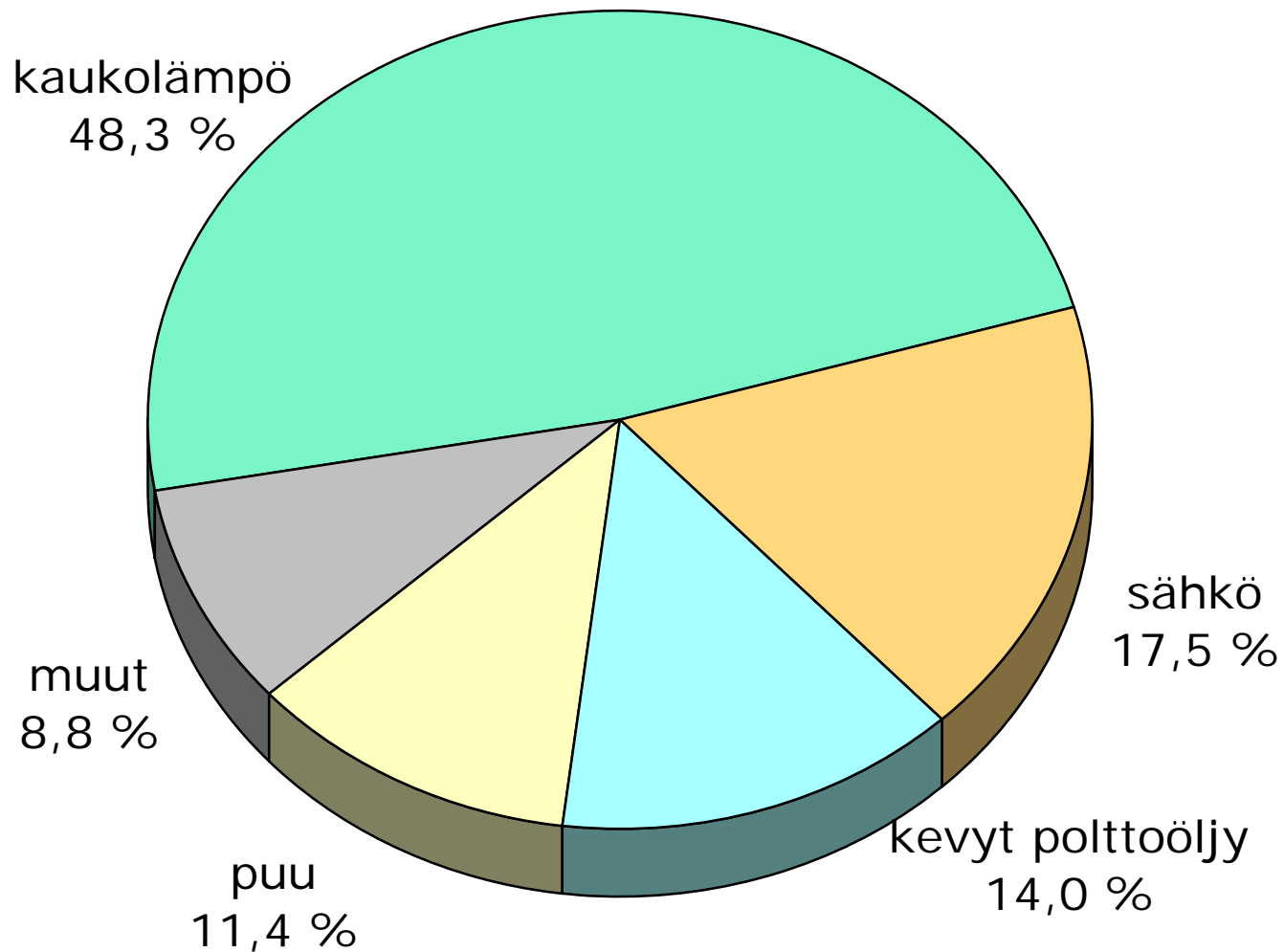
Lähde: Tilastokeskus

Energian loppukäyttö Suomessa 2006

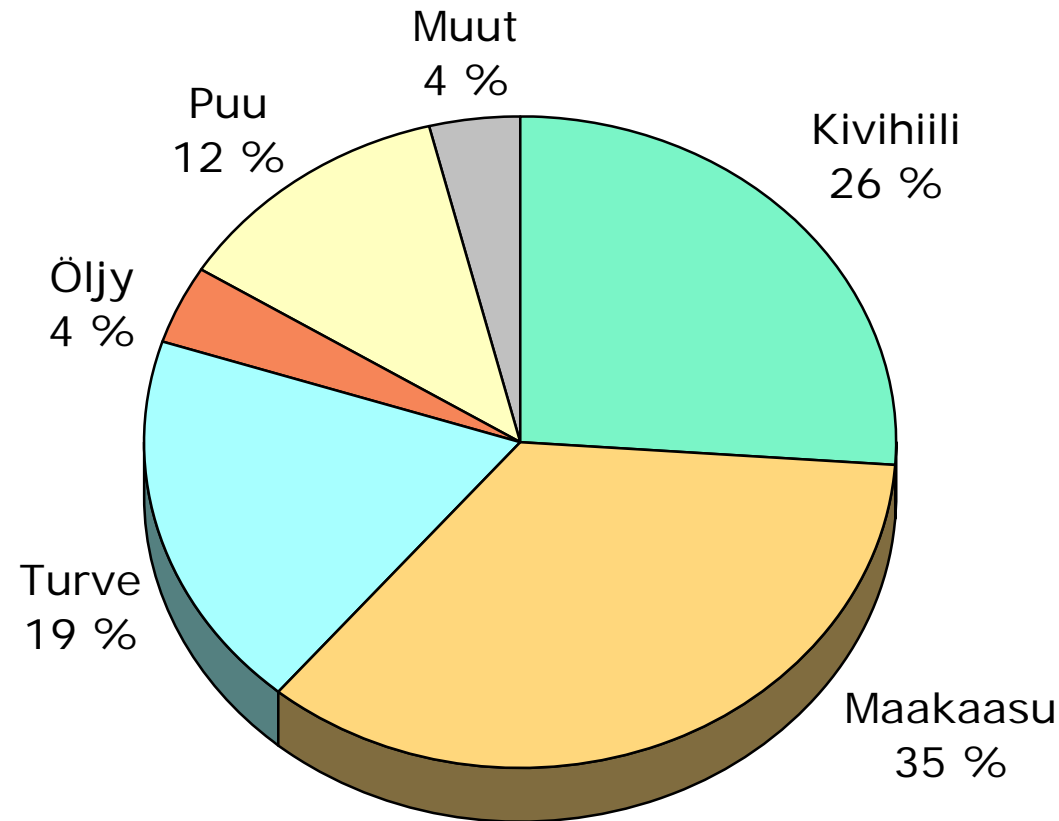

Lämmityksen markkinaosuudet 2006

Lähde: Energiatilasto/Tilastokeskus

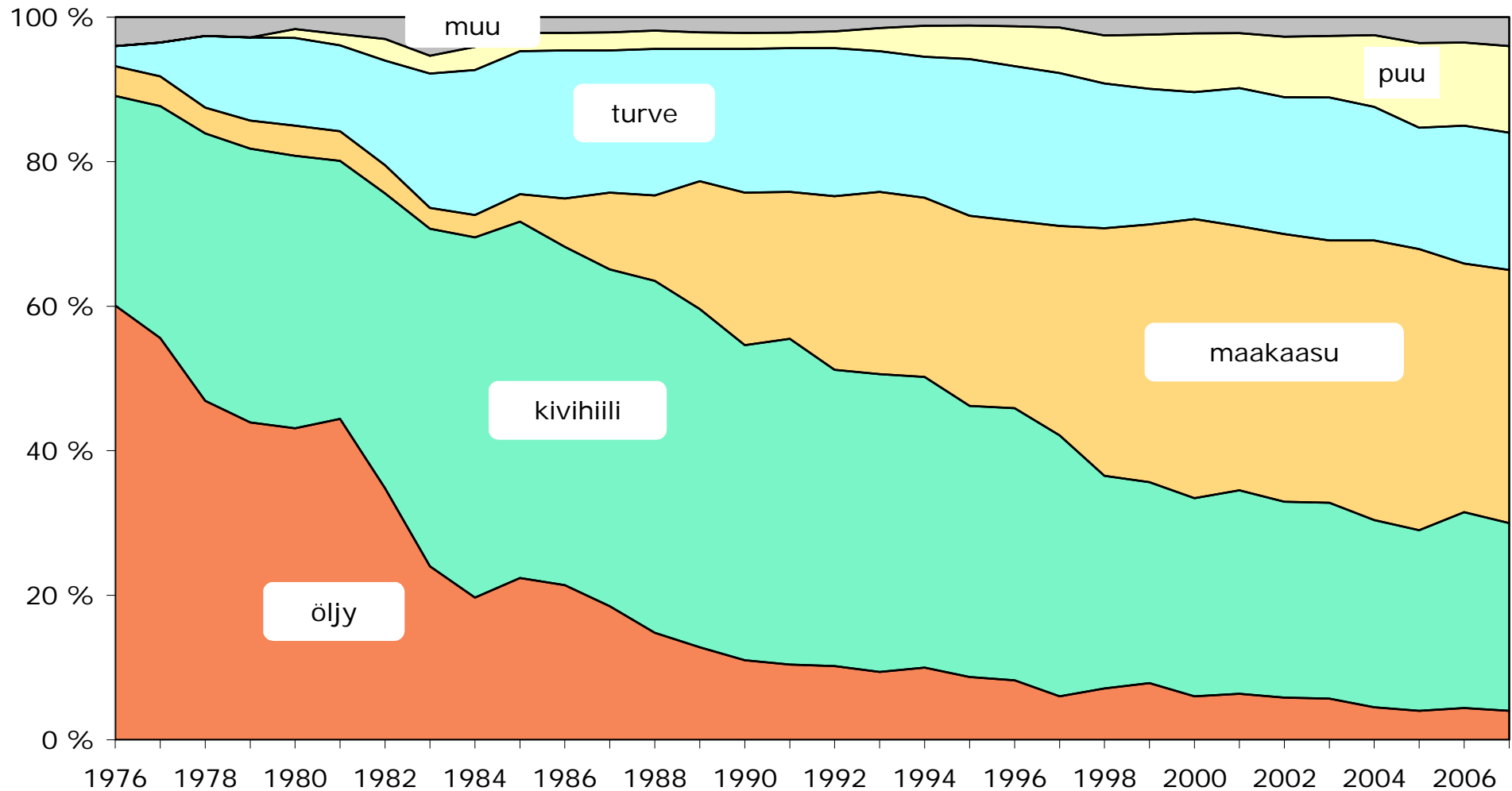

Kaukolämmön ja siihen liittyvän sähköntuotannon polttoaineet 2007

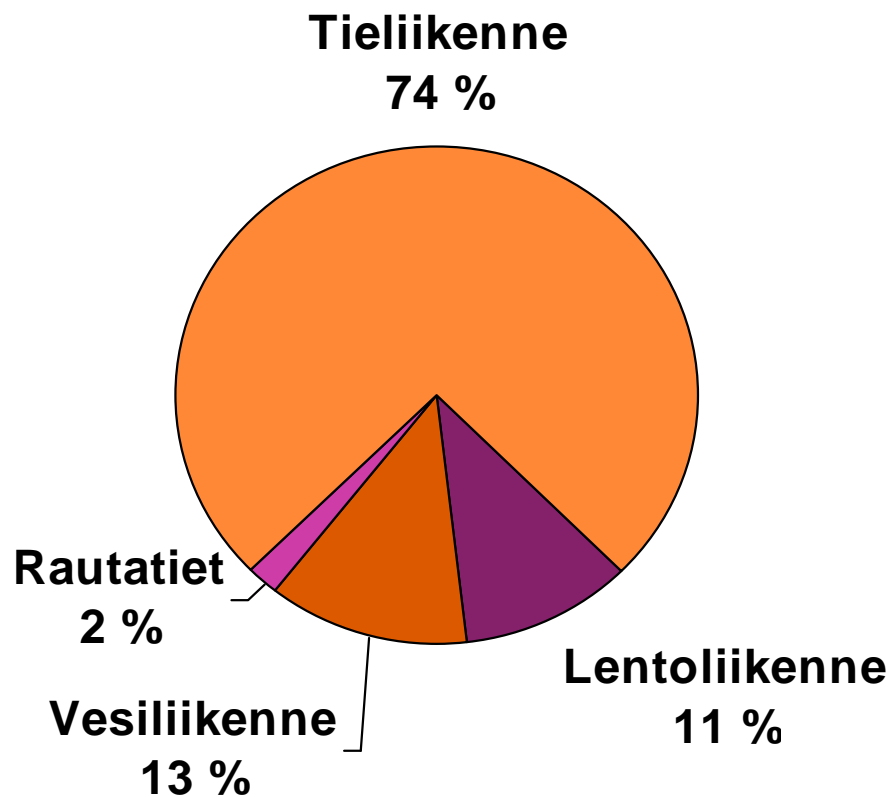
polttoaine-energia yhteensä v. 2007
53,9 TWh

Kaukolämmön ja siihen liittyvän sähköntuotannon polttoaineet

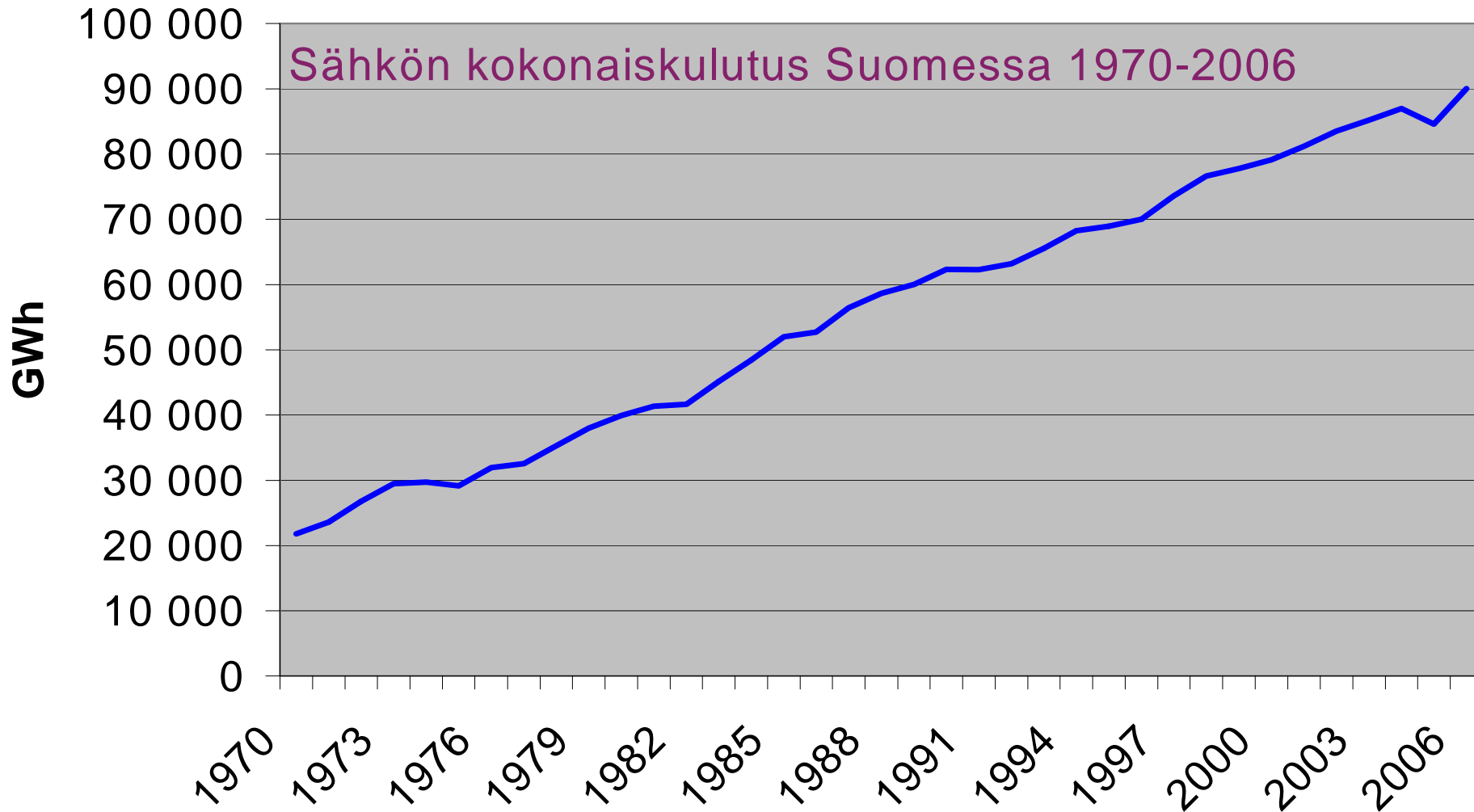

Liikenteen energiankulutus Suomessa

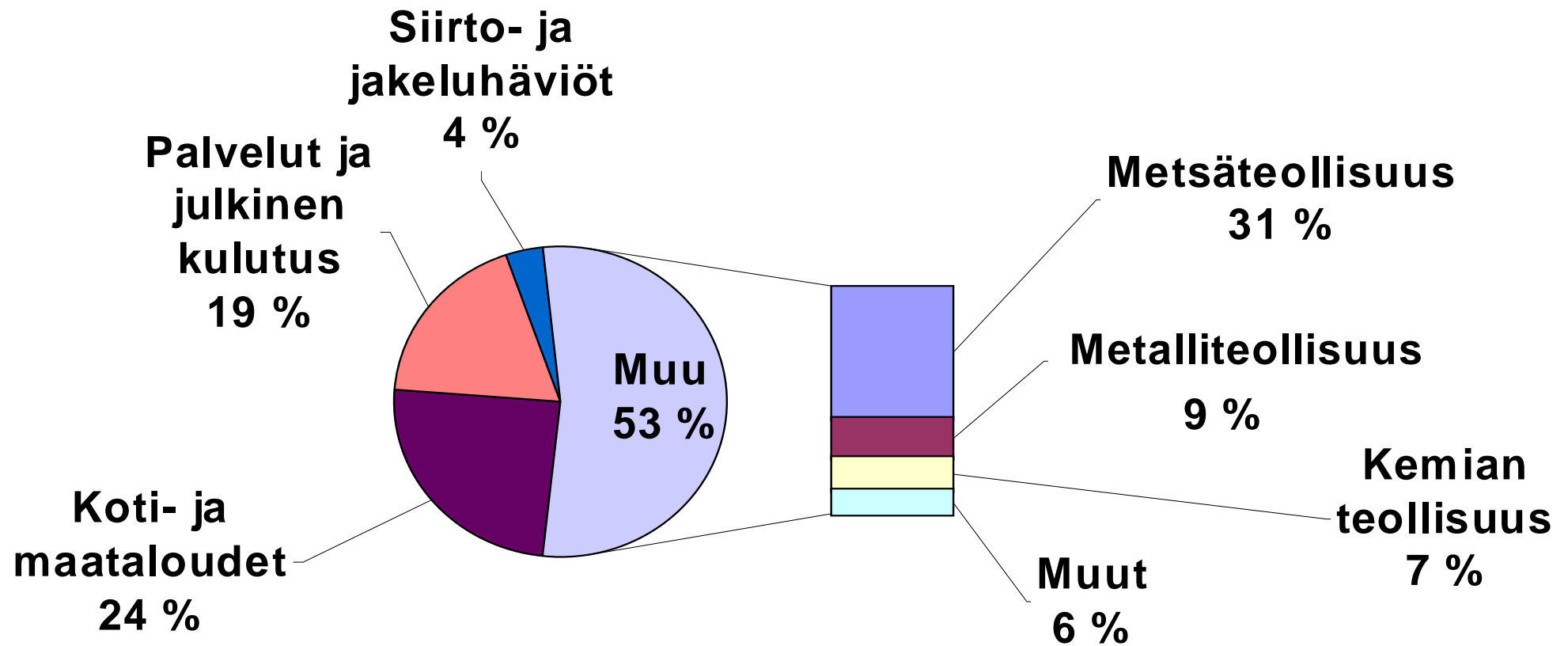
v. 2004 yhteensä 5,3 Mtoe

Sähkön kokonaiskulutus kasvaa energiankulutusta nopeammin

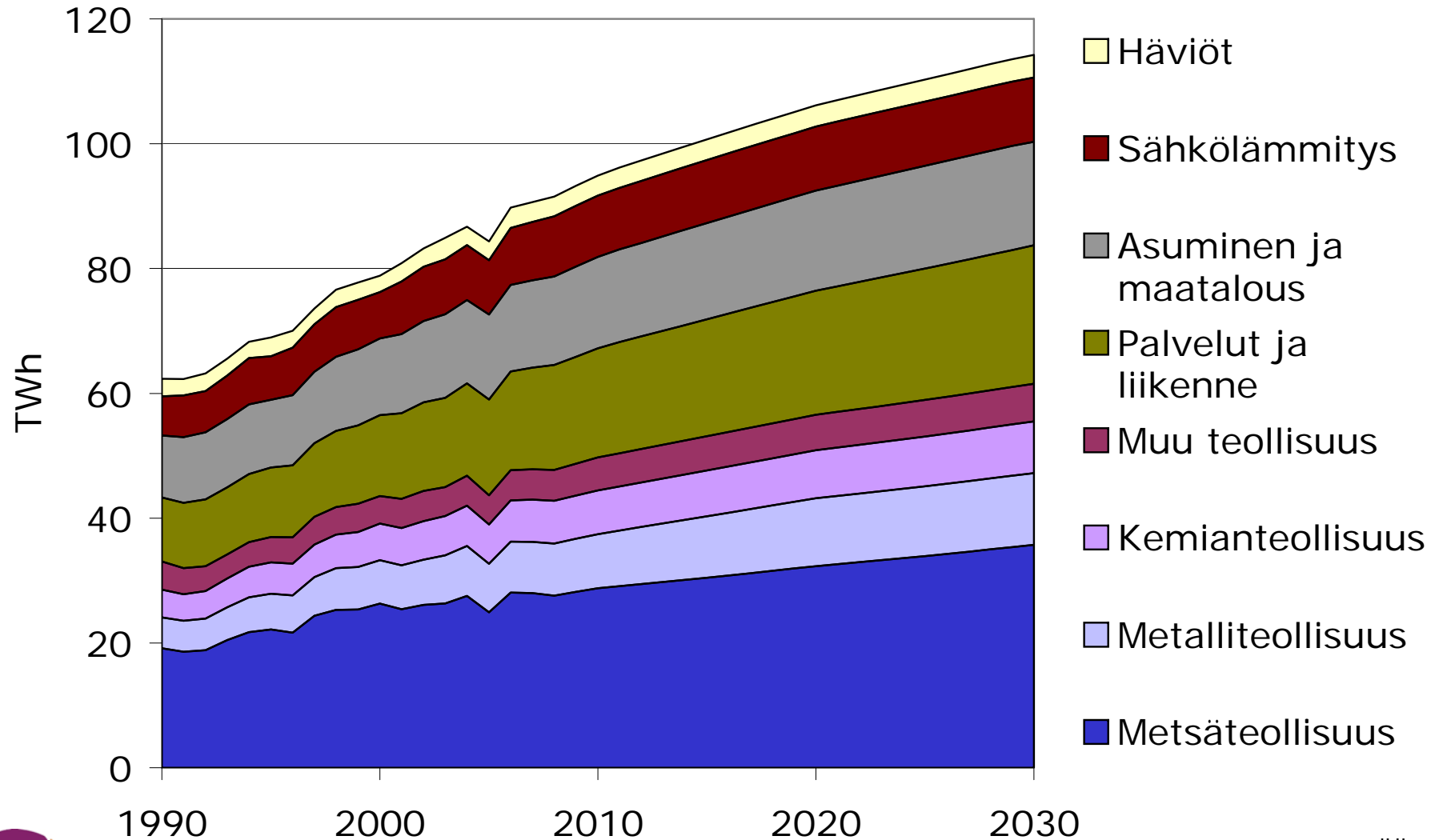
Sähkön kulutus sektoreittain Suomessa 2006

Lähde: Tilastokeskus

Sähkönkulutuksen ennakoitu kehitys

2006 90 TWh, 2020 107 TWh, 2030 115 TWh

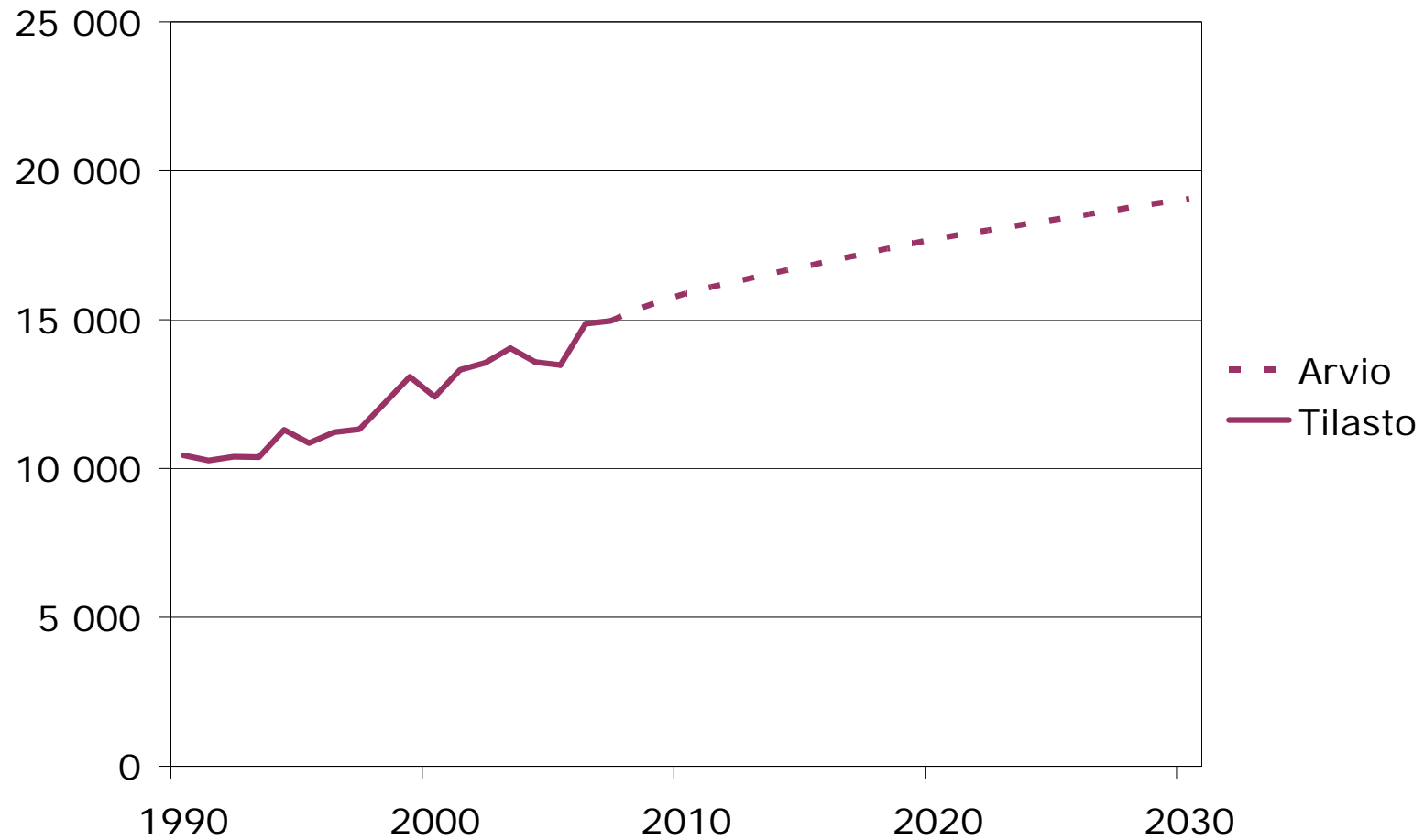

Energiateollisuus

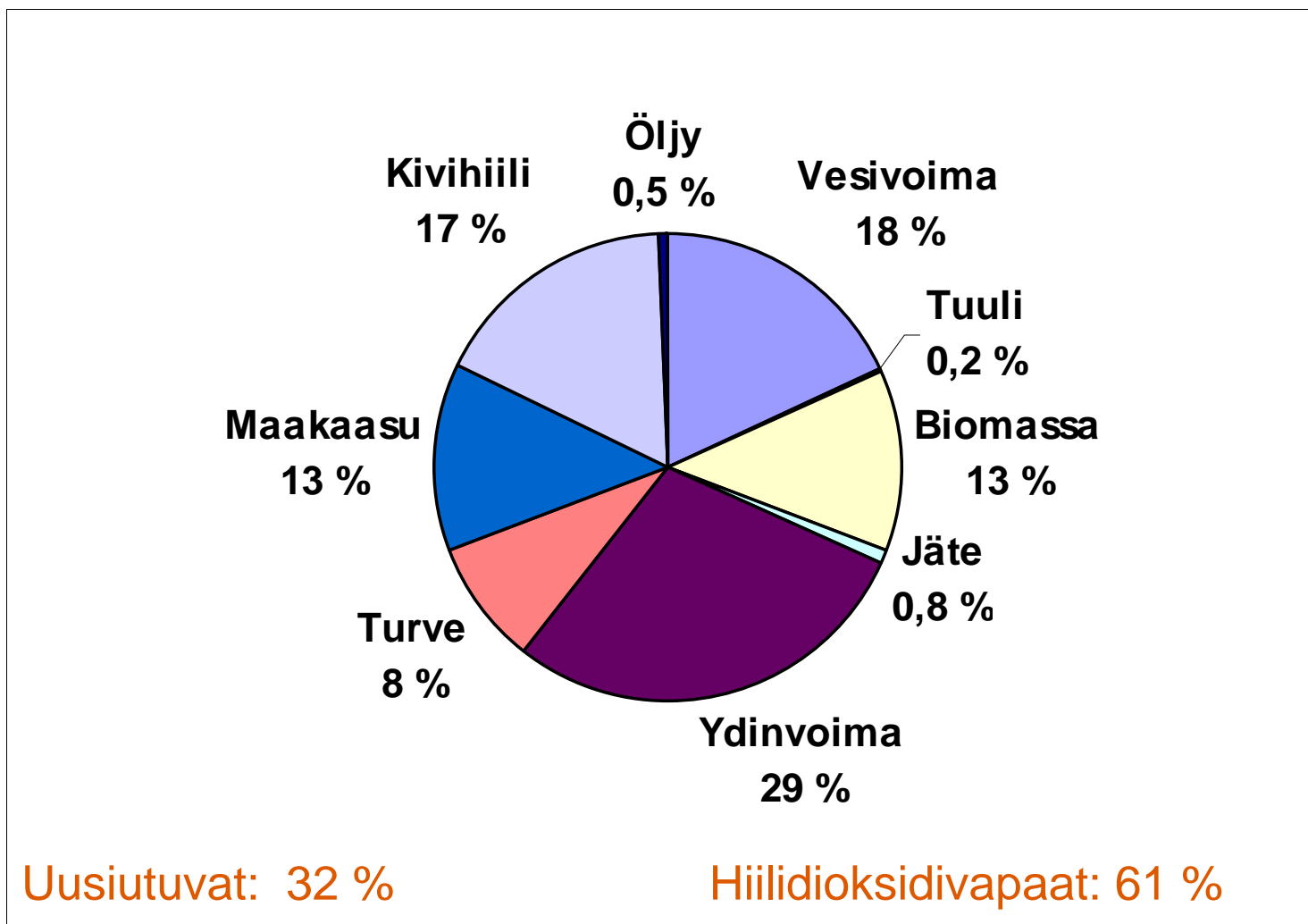
Lähde: Energiateollisuus ja EK (11/2007)

JUL
23.4.2008
13

Sähkön huipputehon kulutuksen kehitys

Sähkön tuotanto energialähteittäin 2007

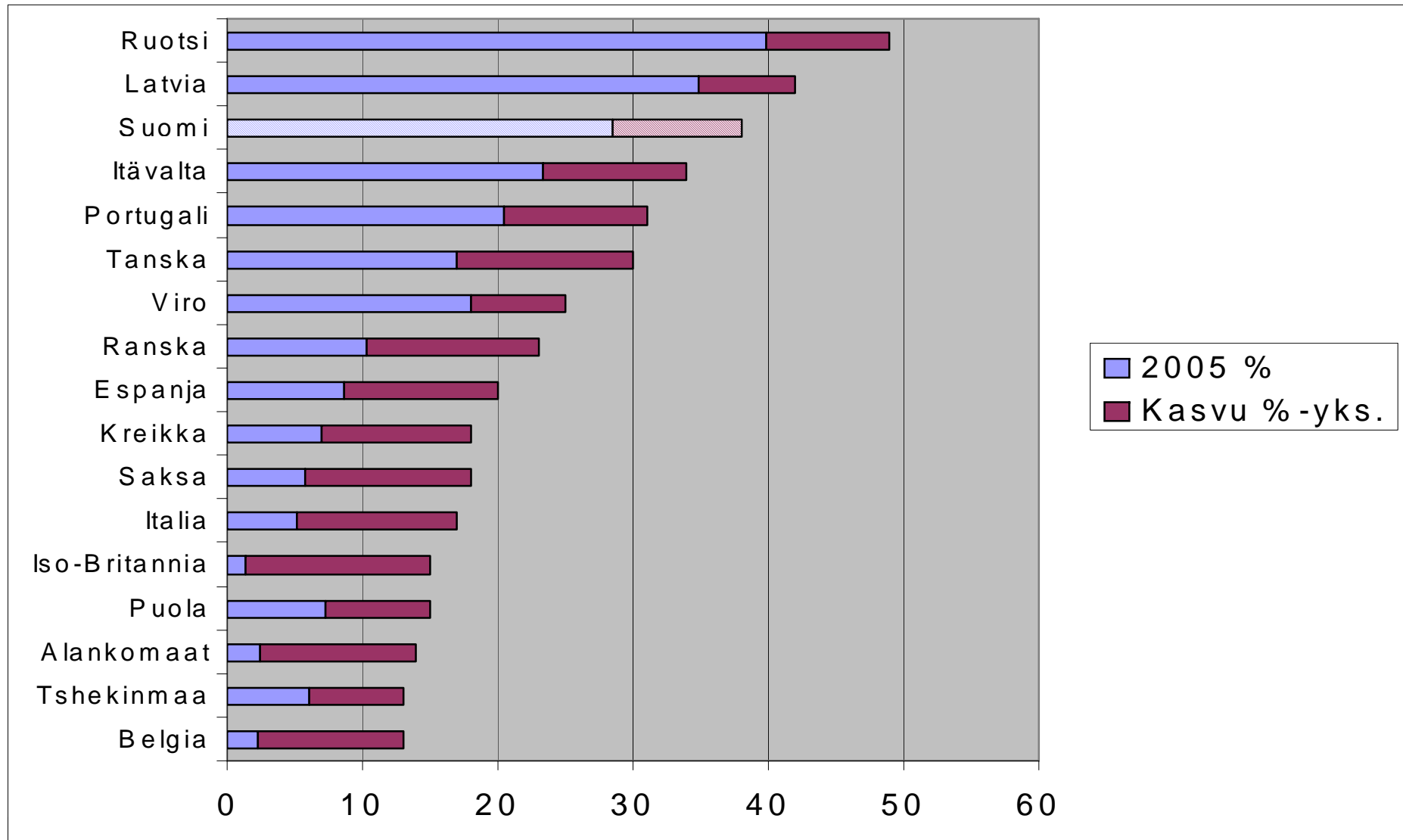

ET:n näkökulma

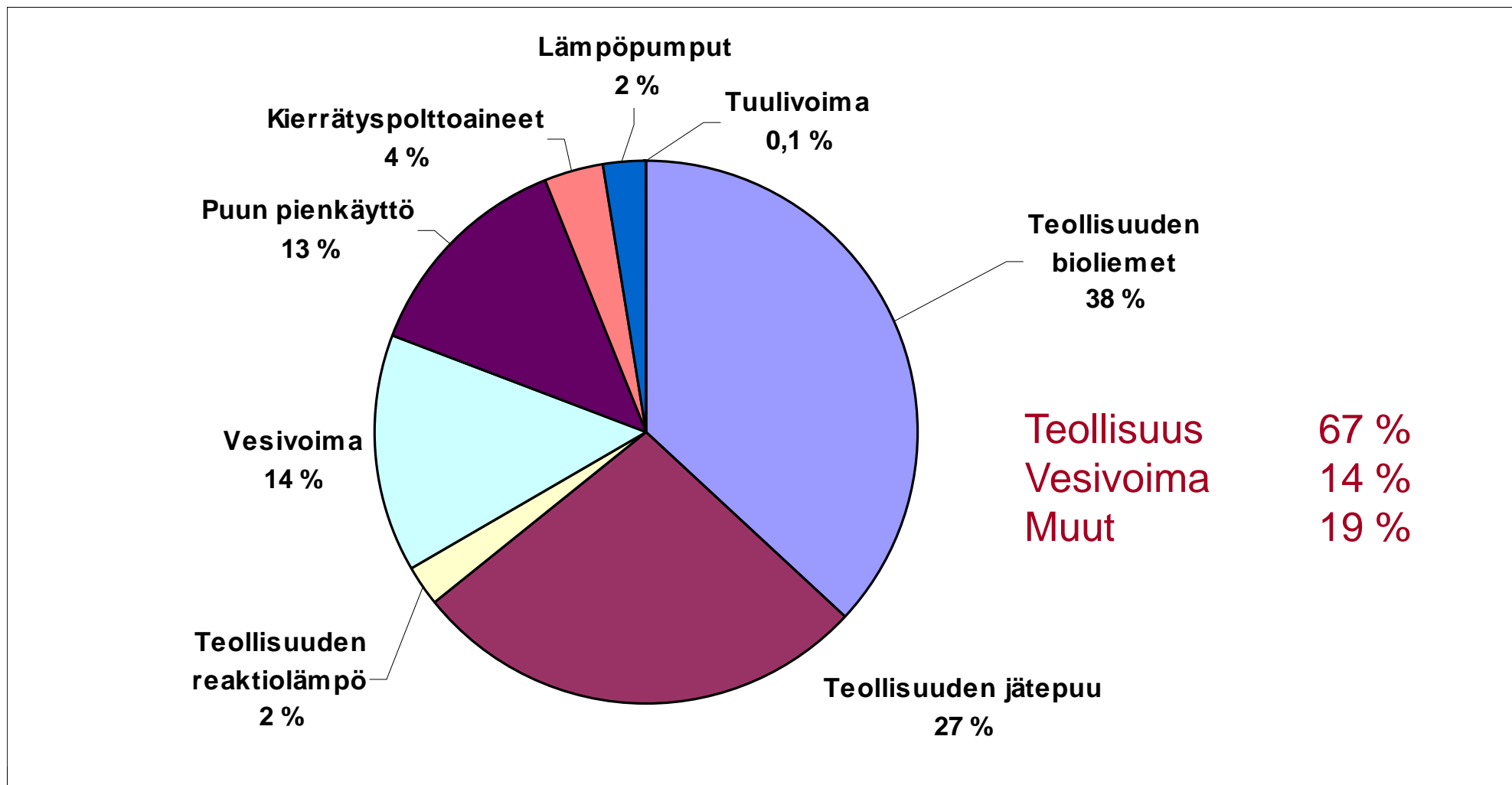
Energia, ilmasto, uusiutuvat

- Ilmasto on ykköskysymys
- Tarvitaan toimien tasapainoa
  - Energiatehokkuus tuotannossa ja kulutuksessa
  - Uusiutuvat
  - Ydinvoima
  - Hiilidioksidin talteenotto
- Uusiutuvien ohjauskeinot mahdollisimman markkinaehtoisia
  - Päästökauppa ensisijainen ohjauskeino
- Hinnalla on väliä
  - Kustannustehokkaat ratkaisut
  - Suomi on EU:n energiaintensiivisin maa

Maakohtaiset uusiutuvan energian velvoitteet

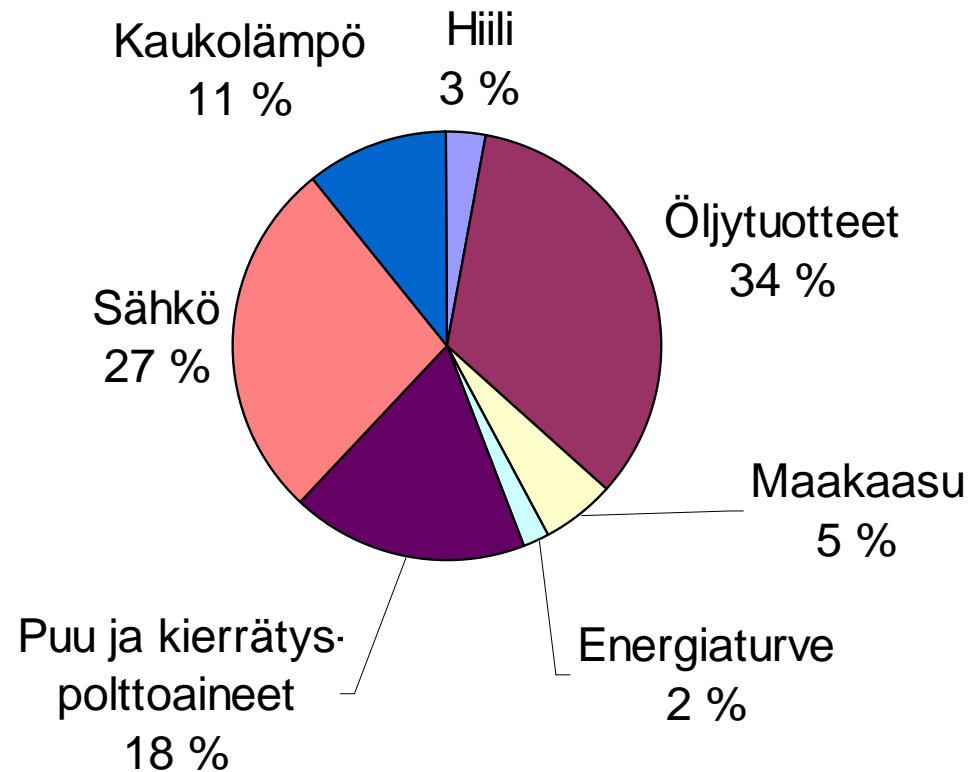

Uusiutuvien energialähteiden käyttö 2005

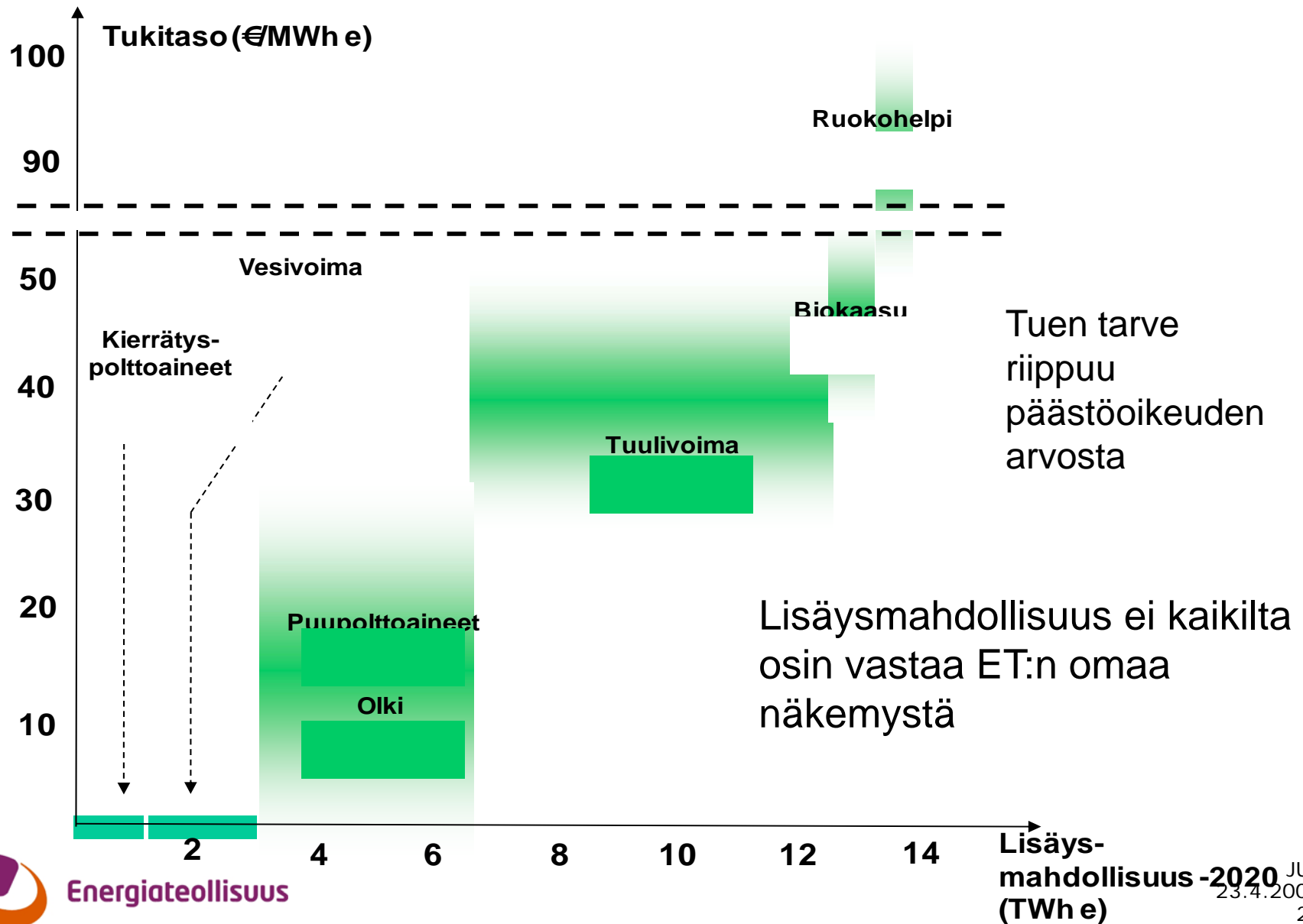
Energian loppukulutus Suomessa 2006

(Energiatilasto 2007, Tilastokeskus)

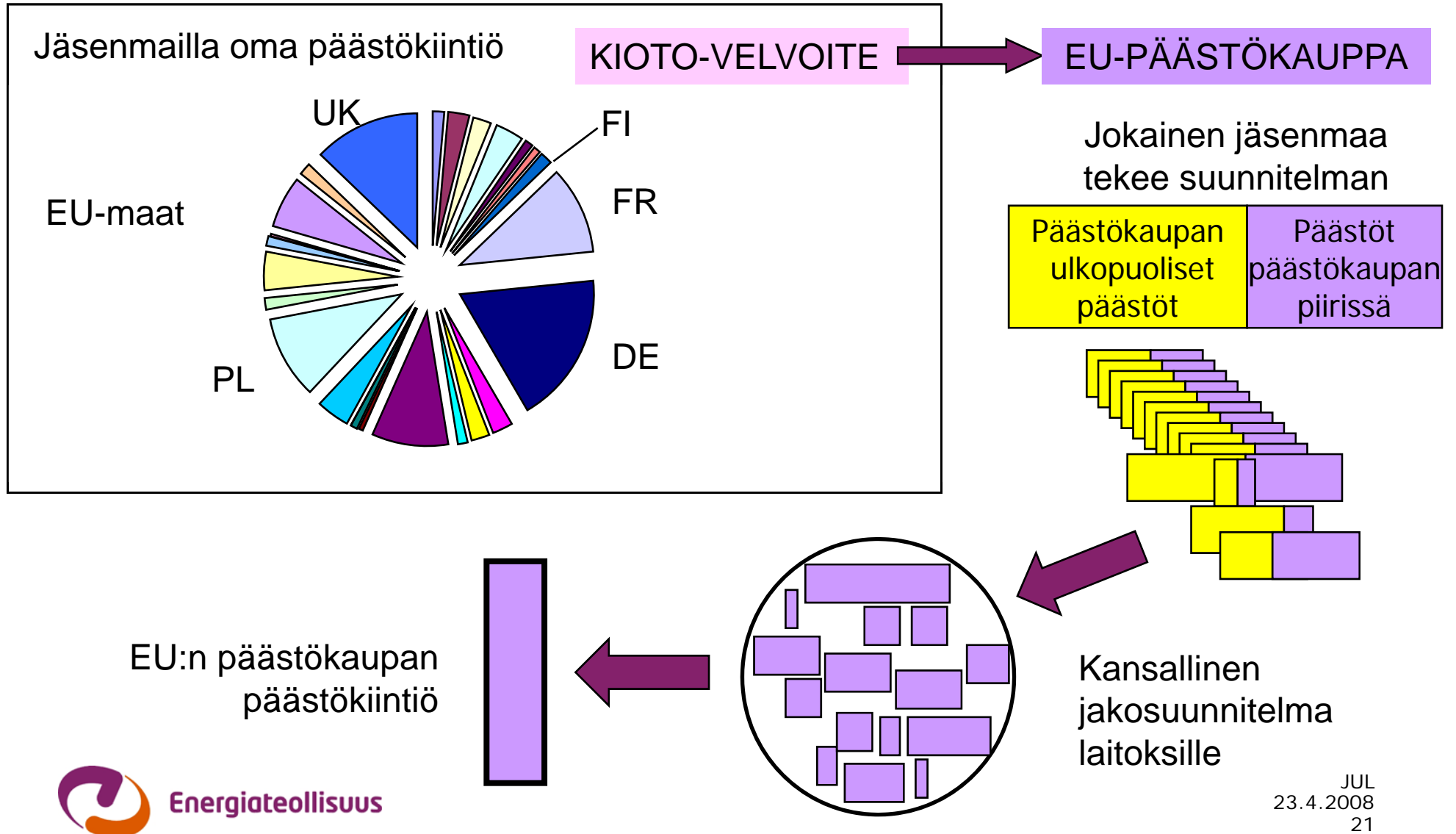

Uusiutuvan lisäsähkön potentiaali ja tuen tarve

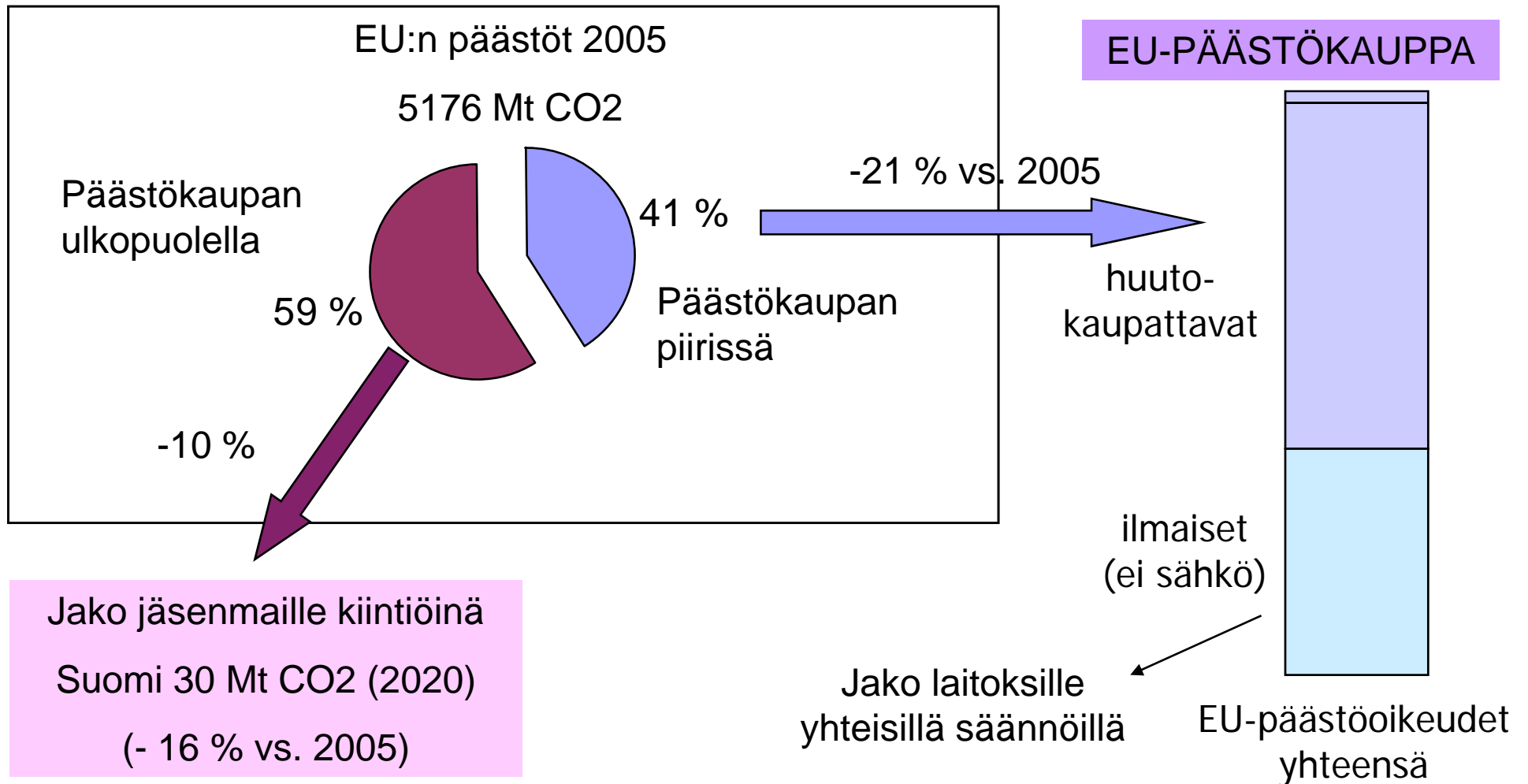
Lähde: Energiateollisuus / GreenStream Network 2007

Ilmastopolitiikan vastuunjako 2005-2012 - ongelmana kansallinen soveltaminen yhteisillä markkinoilla

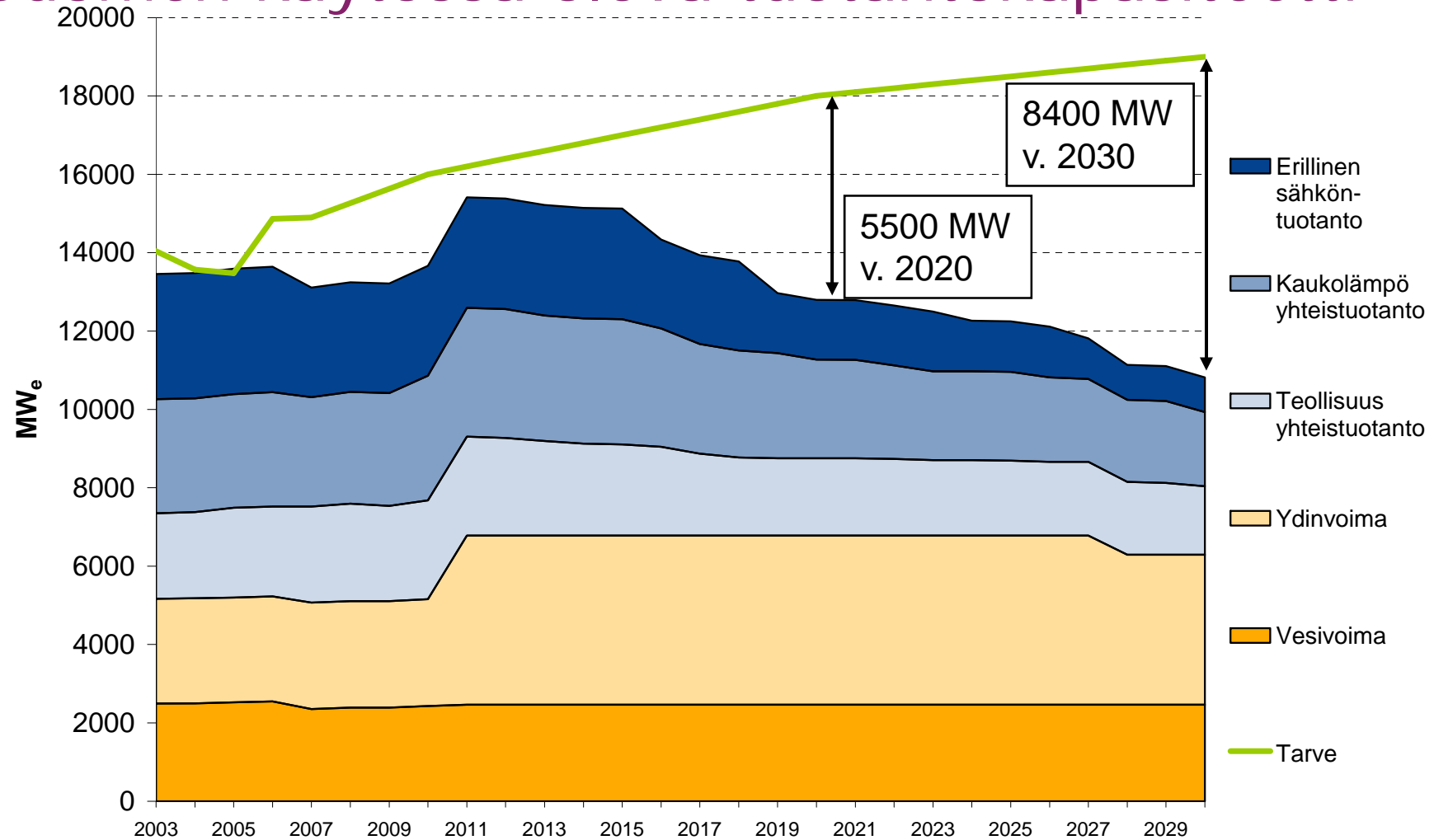
Ilmastopolitiikan vastuunjako 2013-2020

Ilmastopolitiikan vastuunjako ja päästöjen vähentäminen

- Päästökaupan piirissä olevat päästöt kiintiöidään ja vastuu yrityksillä EU-tasoisesti
  - vähentäminen edellyttää investointeja päästöttömän ja vähäpäästöiseen tuotantoon
    - investointimahdollisuudet!
  - vaihtoehtona tuotannon rajoittaminen
- Päästökaupan ulkopuoliset valtioiden vastuulla
  - vähentäminen eri sektoreilla politiikkaohjauksella ja teknologiakehityksellä
    - maatalous, liikenne, pienteollisuus, jätehuolto, asuminen jne.
  - päästöjen siirto päästökaupan piiriin
    - esim. liikenteen sähköistys, lisääntyvä kauko- ja sähkölämmitys

Huipun aikainen kapasiteetin kysyntä ja Suomen käytössä oleva tuotantokapasiteetti

Energiantuotannon tavoitetila

- Kasvavan kysynnän tyydyttäminen
  - kilpailukykyiseen hintaan
  - kasvihuonekaasupäästöjä merkittävästi alentaen
  - omavaraisuutta kasvattaen
  - toimitusvarmuudesta ja huoltovarmuudesta huolehtien

Eri tuotantomuodoilla erilainen rooli - kaikkia tarvitaan

	Sähköteho & toimitus- varmuus	Säädet- tävyys	Kasvihuone- kaasupäästö- tavoite	Uusiutuvan energian tavoite	Kustannus- tehokkuus	Lisäys- mahdol- lisuus
Yhteis- tuotanto	+	0	+	(+)	+	(+)
Ydinvoima	++	0	++	0	+	++
Lauhde- voima	++	+	0	0	0	++
Vesivoima	++	++	++	++	+	+
Tuulivoima	0	-	++	++	-	++
Energian- sästö	+	(+)	++	+	+	+

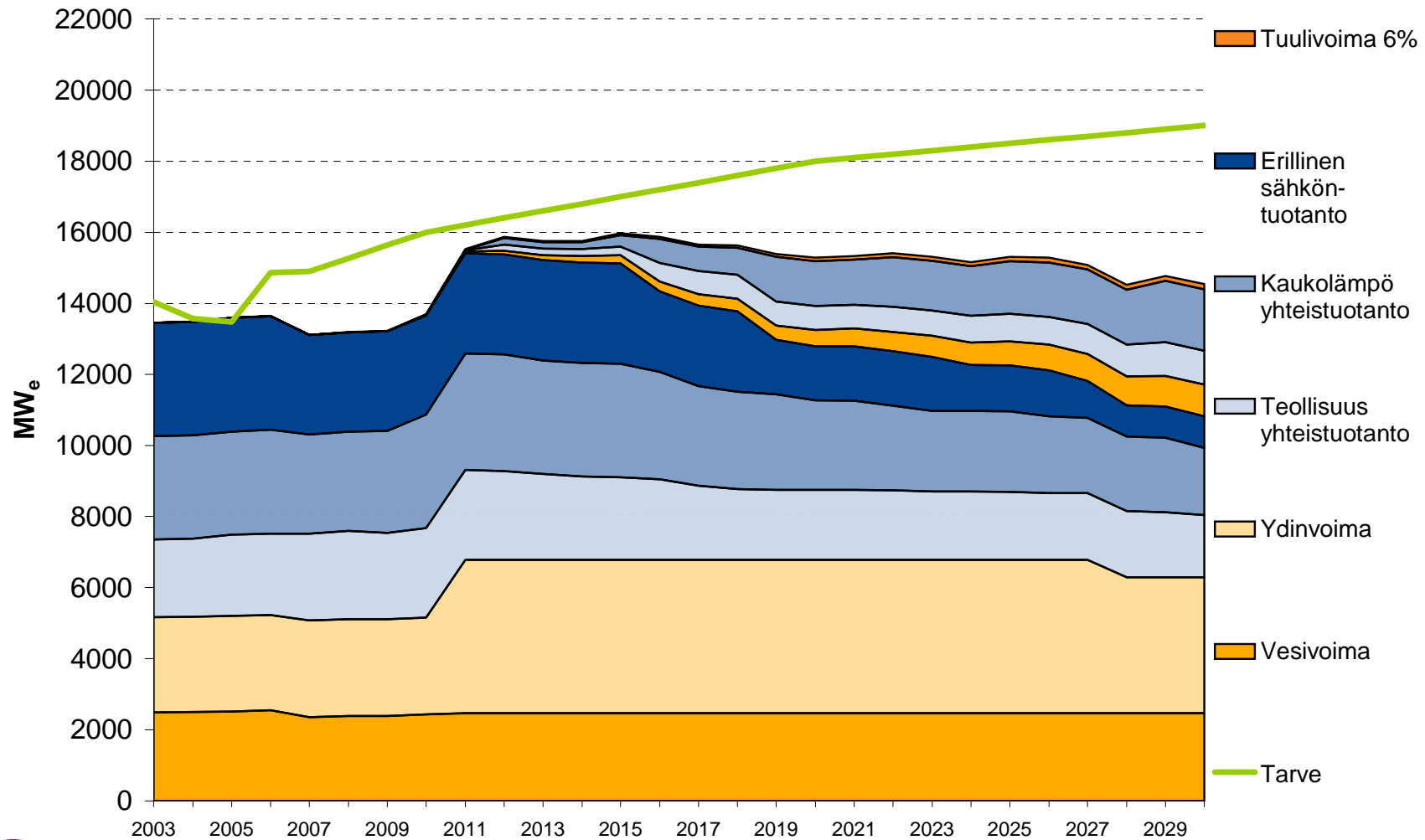
Energiateollisuuden skenaarion lähtökohtia

- Täytetään kysynnän ja tarjonnan välinen tila ensin uusiutuvalla ja yhteistuotannolla
  - vesivoima ET:n selvityksen mukaiset kaikki hankkeet
    - 450 MW 2020 ja 900 MW 2030 mennessä
  - tuulivoima
    - 1500 MW 2020 ja 2500 MW 2030 mennessä
  - yhteistuotanto
    - poistuvan tilalle uutta, lämpökuorma hyödynnetään maksimaalisesti
- Jäljelle jäävä tila täytetään ydinvoimalla ja konventionaalisella lauhdevoimalla
  - varioidaan ja tehdään herkkyystarkasteluja
- Tuotanto ajetaan sähkömarkkinamallilla
  - ovatko laitokset tuotannossa vai virheinvestointeja

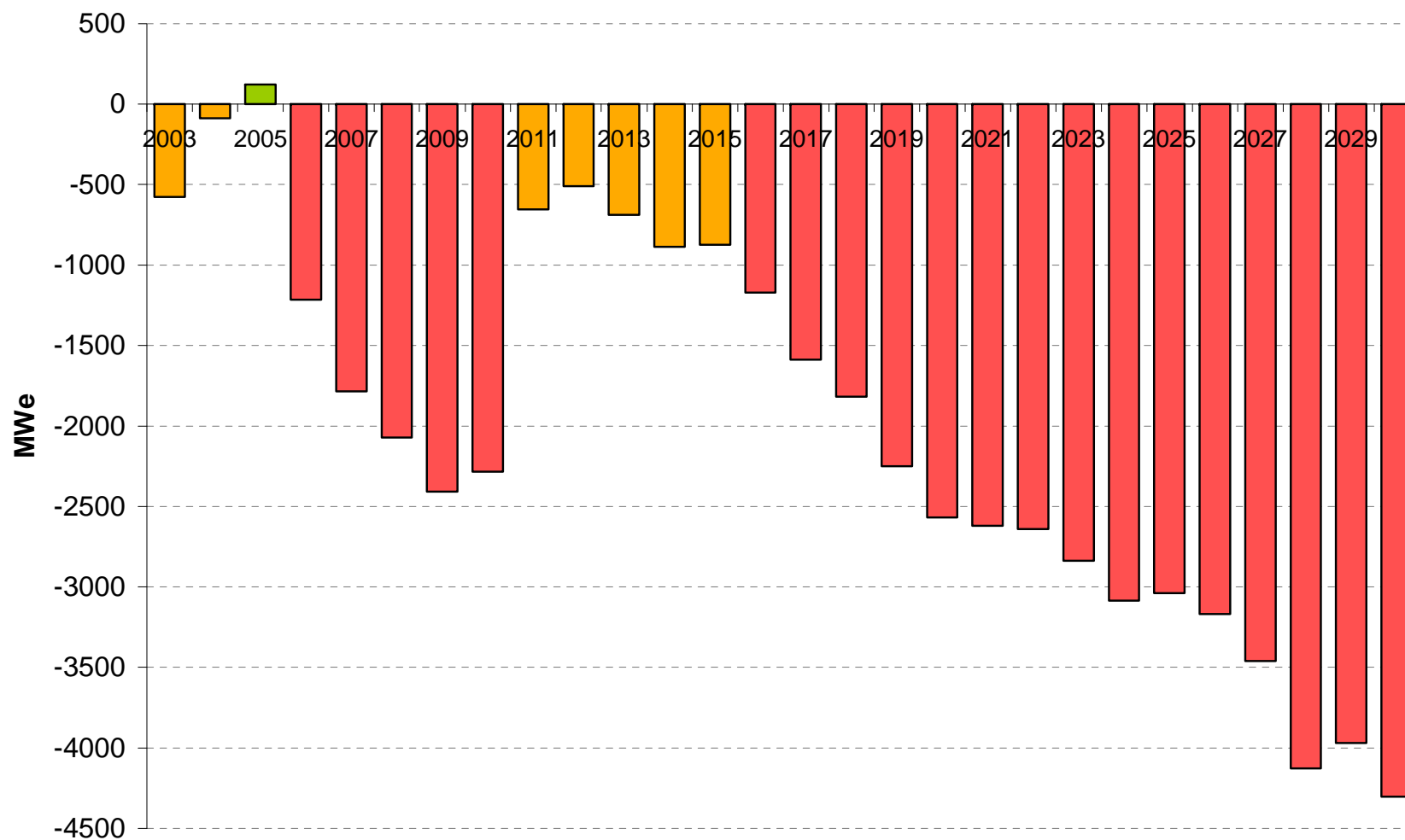
Tuulivoiman käsittely tuotantoskenaariossa

- Tuulivoimassa on merkittävä uusiutuvan sähköntuotannon potentiaali
- Tuulivoimalla ei kuitenkaan juuri lainkaan teho-ominaisuutta
  - tuotanto jokseenkin satunnaista, vaikka lyhyellä aikavälillä melko hyvin ennustettavaa
  - tuulivoima korvaa vain niukasti muuta kapasiteettia (tehoa)
    - eri arvioiden mukaan noin 5-20% asennetusta tehosta
    - Nordel käyttää arvoa 0 % yksittäiselle maalle ja arvoa 6 % kaikille Pohjoismaille
- Selvityksessä tuulivoimaa rakennetaan melko paljon, mutta se ei tarjoa tehoa kuin 6 % asennetusta kapasiteetista

Käytössä oleva tuotantokapasiteetti, yhteistuotanto ja uusiutuvat maksimaalisesti hyödynnetyt

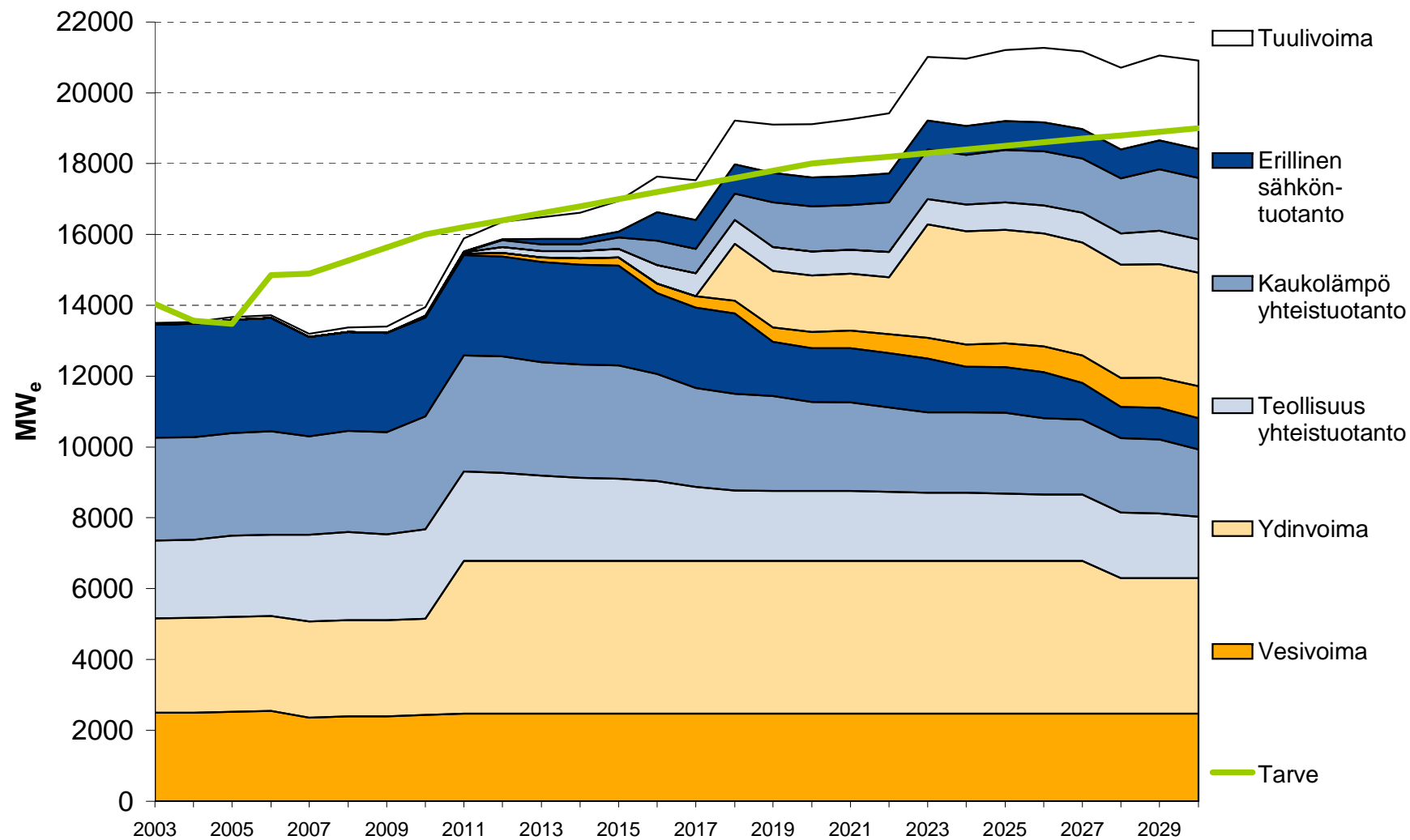
Tehotasapaino, kun yhteistuotanto ja uusiutuvat maksimaalisesti hyödynnetty

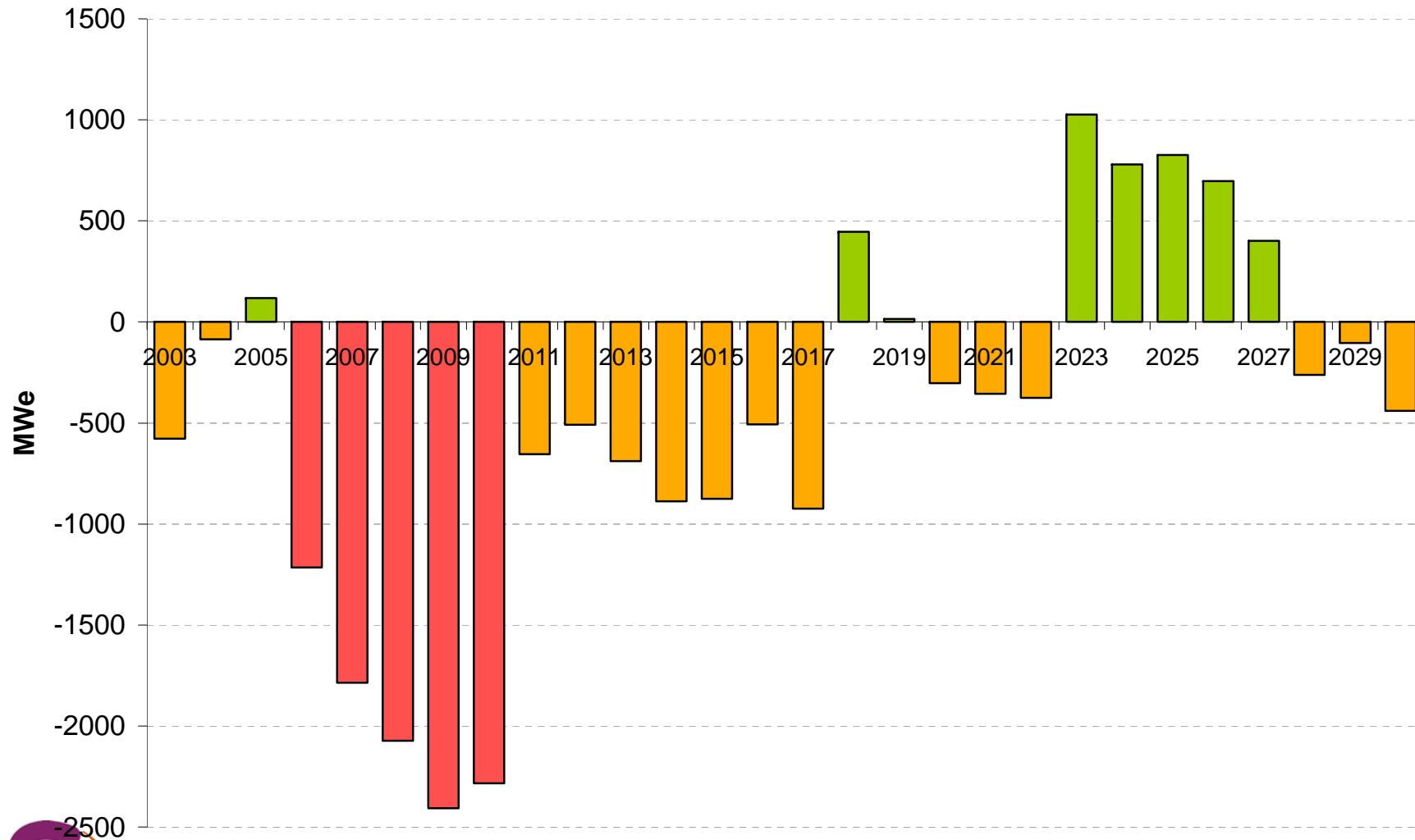
Perusskenaario kapasiteettitasapainoksi

uusiutuvat ja yhteistuotanto maksimiin

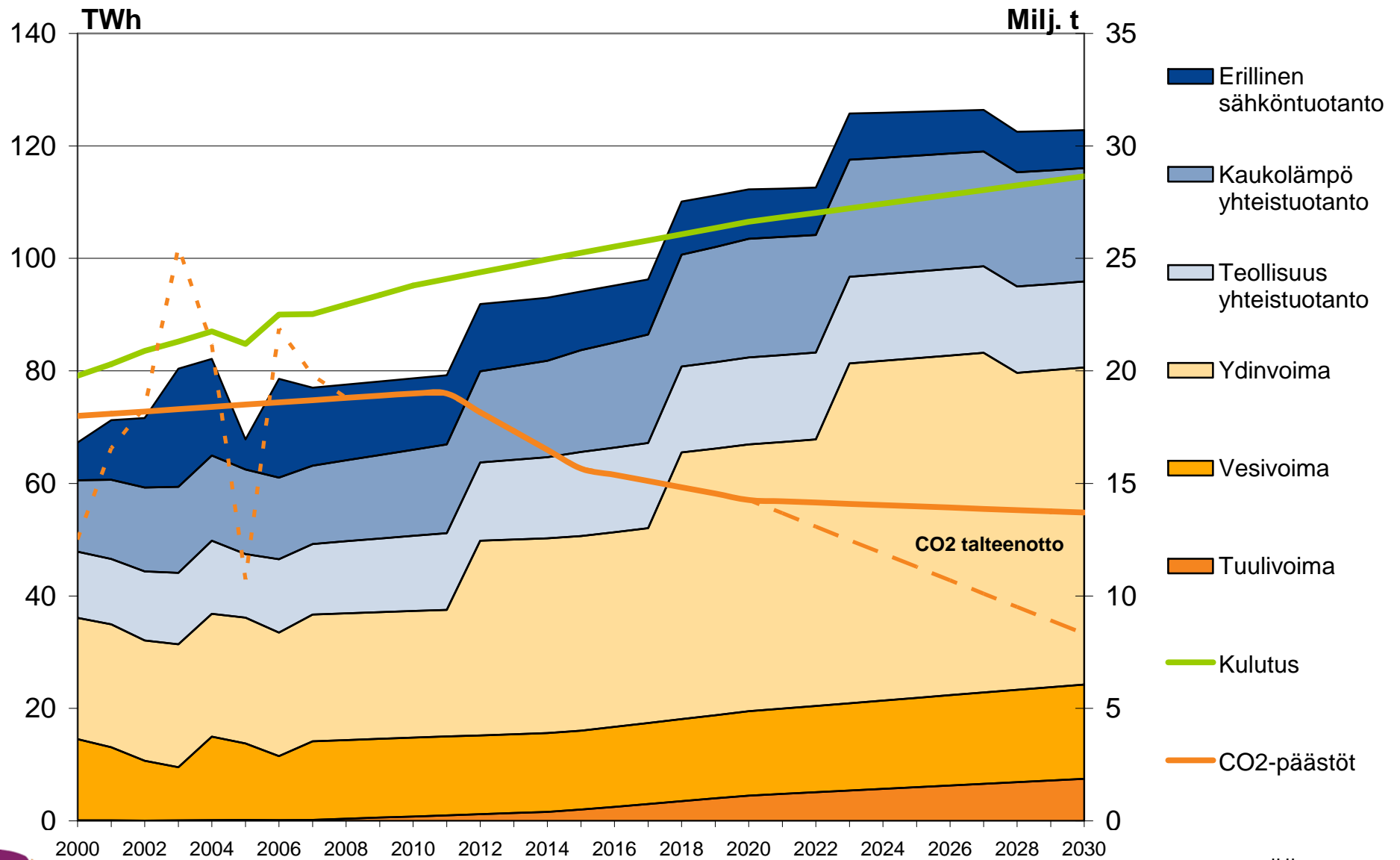
2 x 1600 MW ydinvoimaa, 700 MW uutta hiilivoimaa

Tehotasapaino, kun uusiutuvat ja CHP max, uusi lauhdevoima 700 MW ja 2 kpl 1600 MW ydinvoima

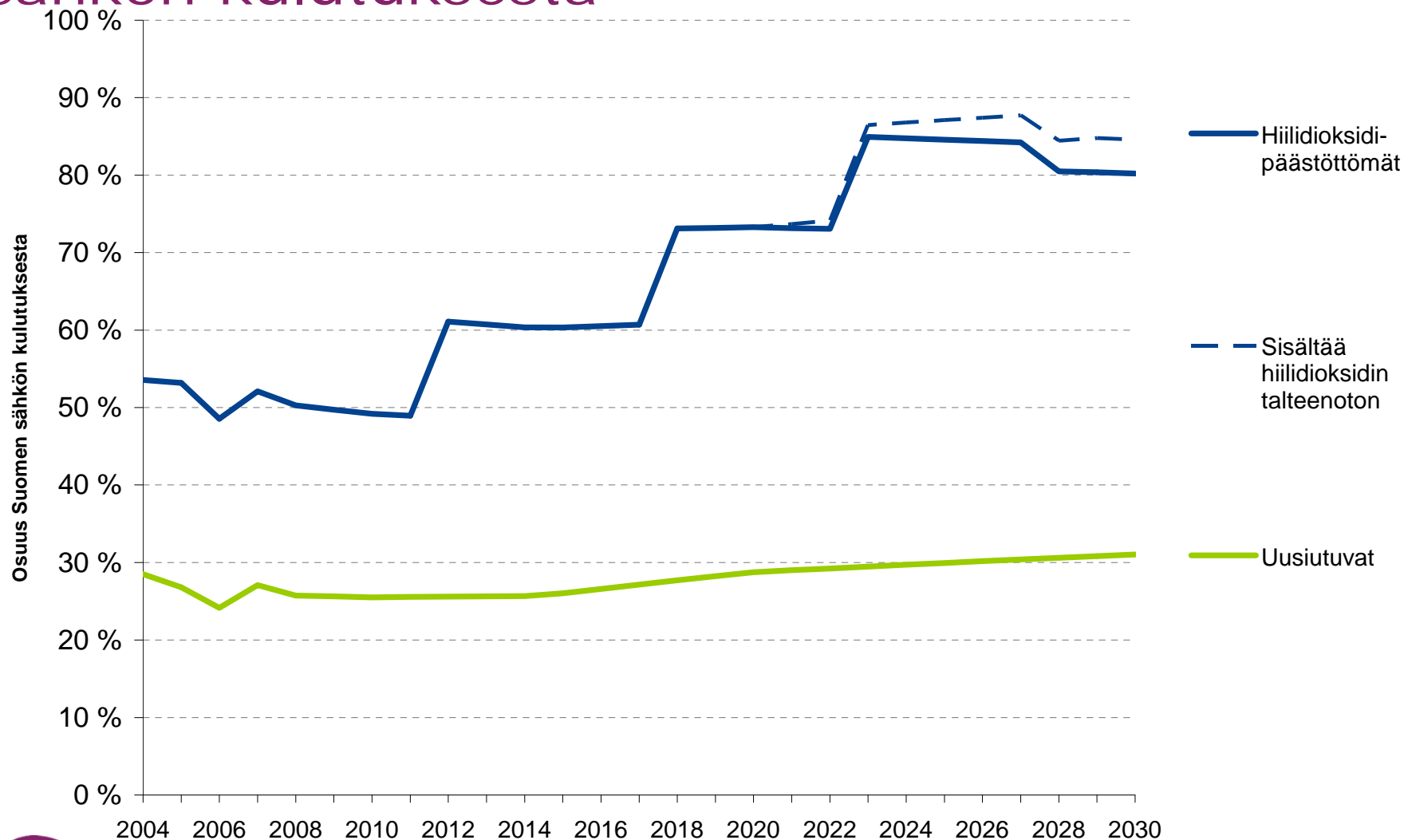

Sähkön tuotanto ja päästöt perusskenaariossa

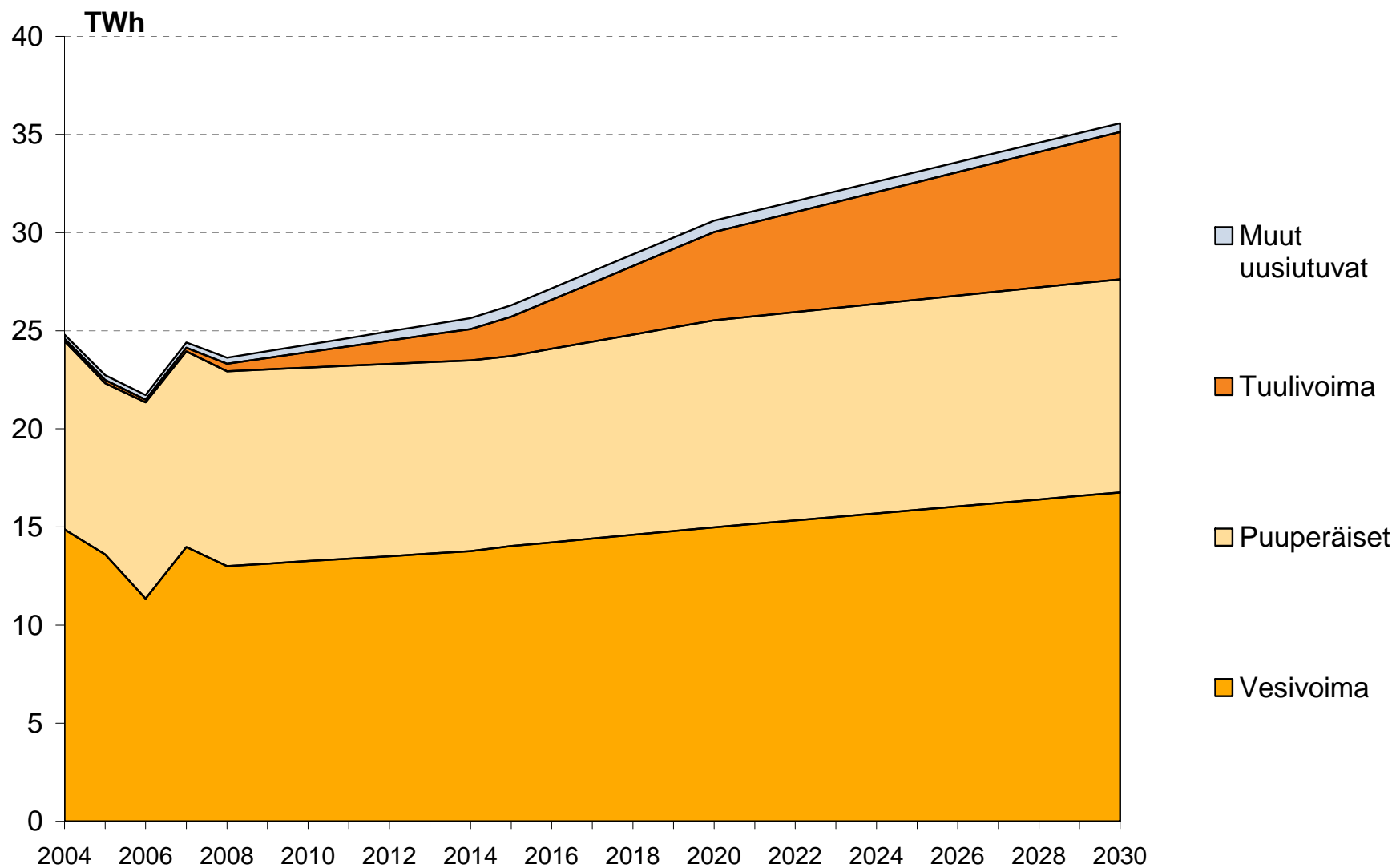
Perusskenaario

Uusiutuvien osuus ja päästöttömien osuus sähkön kulutuksesta

Perusskenaario

Uusiutuvan sähkön tuotantomäärä, TWh

Skenaariotyön johtopäätöksiä

- Kapasiteetin tarve on suuri
- Kaikkia tuotantomuotoja tarvitaan
  - kyse ei ole ainoastaan ilmasto- ja uusiutuvan energian tavoitteesta
- Erillistä sähköntuotantoa tarvitaan vielä hyvin paljon
- Todelliset vaihtoehdot ovat konventionaalinen lauhdevoima ja ydinvoima
  - molemmat käyvät hyvin, konventionaalinen lauhde edellyttää ilmastokysymyksen ratkaisemista (hiilidioksidin talteenotto ja varastointi)
- Tuotanto näyttää mahtuvan hyvin markkinoille
  - esim. yhteistuotanto ei leikkaannu

Investoinnit ovat mahdollisuus

- Suomen sähköntuotantokapasiteettia on mahdollisuus kehittää siten, että
  - kapasiteetti riittää ja toimitusvarmuus turvataan
  - päästöt alenevat merkittävästi, jopa alle puoleen
  - tuotantorakenne on sähkön hinnan suhteen edullisempi kuin nykyään
- Investointihalukkuutta on yrityksillä nyt paljon
  - ei missään nimessä pidä rajoittaa
  - investointeihin on kiire, läpimenoajat hyvin pitkiä

Sähkö ja kaukolämpö voivat olla iso osa Suomen ratkaisua

- Sähkö ja kaukolämpö ovat päästökaupan piirissä
- Kulutuksen siirtyminen sähkölle ja kaukolämmölle päästökaupan ulkopuolelta alentaa päästöjä
  - puolet Suomen velvoitteesta (-16 %) helposti saavutettavissa pelkästään sähköautoja lisäämällä ja kiinteistökohtaisesta lämmityksestä sähkön ja kaukolämmön piiriin siirtymällä
- Sähkö voi olla tulevaisuudessa lähes päästöneutraali
  - kaukolämmössä ja yhteistuotannossa huomattava bioenergian lisäämisen mahdollisuus
- Sähkön ja kaukolämmön markkinaosuuden menetys vastaavasti lisäisi päästöjä ja Suomen päästötaakkaa